

***POLSKO-UKRAIŃSKI
ROCZNIK
UKRAIŃSKO-POLSKI***

***KSZTAŁCENIE ZAWODOWE:
PEDAGOGIKA I PSYCHOLOGIA***

Pod redakcją

Tadeusza Lewowickiego
Jolanty Wilsz

Iwana Ziaziuna
Nelli Nyczkało

VI

**KIJÓW – CZĘSTOCHOWA
2004**

Recenzenci
Tadeusz LEWOWICKI, Jolanta WILSZ,
Swietłana SYSOIEWA, Georgij BAŁŁ

Rada Naukowa
Tadeusz LEWOWICKI, Iwan ZIAZIUN

Komitet Redakcyjny
Nella NYCZKAŁO, Jolanta WILSZ, Swietłana SYSOIEWA, Czesław NOSAL,
Jan STRELAU, Georgij BAŁŁ, Henryk BEDNARSKI, Semen GONCZARIENKO,
Walentyn RYBAŁKA, Olena KULCZYCKA, Tadeusz PANECKI,
Przemysław LASOTA

Skład i łamanie
Natalia NENASZEWA
Mykoła BASTUN

Projekt okładki
ART. PLUS

Korektorzy
Olena OTYCZ
Mirosław ŁAPOT

Tłumaczenia
Georgij BAŁŁ
Jolanta WILSZ

37 = 162.1 = 161.2 T.P. Zbiór prac
371.12.01 = 162.1 = 161.2
377 = 162.1 = 161.2

© Copyright by Tadeusz LEWOWICKI & Jolanta WILSZ & Iwan ZIAZIUN & Nella
NYCZKAŁO & Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
Częstochowa 2004

ISBN 83-7098-861-X

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (0-34) 3784-329, fax (0-34) 3784-319
www.wsp.czyst.pl; e-mail: wydawnictwo@wsp.czyst.pl

W-Nr 62105

4.02.05

25.00

**ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ЖУРНАЛ
УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ**

**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА:
ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІА**

За редакцією

Тадеуша Левовицького
Іоланти Вільш

Івана Зязюна
Неллі Ничкало

VI

**КИЇВ – ЧЕНСТОХОВА
2004**

Рецензенти
Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ, Іоланта ВІЛЬШ,
Світлана СИСОЄВА, Георгій БАЛЛ

Наукова рада
Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ, Іван ЗЯЗЮН

Редакційна колегія
Нелля НИЧКАЛО, Іоланта ВІЛЬШ, Світлана СИСОЄВА, Чеслав НОСАЛЬ,
Ян СТРЕЛЯУ, Георгій БАЛЛ, Генрик БЕДНАРСЬКИЙ, Семен ГОНЧАРЕНКО,
Валентин РИБАЛКА, Олена КУЛЬЧИЦЬКА, Тадеуш ПАНЕЦКІ,
Пшемислав ЛЯСОТА

Складання
Наталія НЕНАШЕВА
Микола БАСТУН

Проект обкладинки
АРТ ПЛЮС

Коректори
Олена ОТИЧ
Мирослав ЛАПОТ

Переклад
Георгій БАЛЛ
Іоланта ВІЛЬШ

© Copyright by Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ & Іоланта ВІЛЬШ & Іван ЗЯЗЮН &
Нелля НИЧКАЛО & Видавництво Вищої Педагогічної Школи у Ченстохові
Ченстохова 2004

ISBN 83-7098-861-X

Видавництво Вищої Педагогічної Школи у Ченстохові
42-200 Ченстохова, вул. Вашингтона 4/8
тел. (0-34) 3784-329, факс (0-34) 3784-319
www.wsp.czyst.pl; e-mail: wydawnictwo@wsp.czyst.pl

SPIS TREŚCI

Do Czytelników.....	9
----------------------------	----------

Część I

PROBLEMY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W POLSCE I NA UKRAINIE

NELLA NYCZKAŁO

Problemy przygotowania personelu produkcyjnego w XXI wieku: aspekt konceptualny	19
---	----

EWA SZADZIŃSKA

Nabywanie kompetencji pedagogicznych na zaocznych studiach zawodowych.....	37
--	----

SWIETŁANA SYSOJEWA

Naukowo-twórcze zadania w nauczaniu na odległość	45
--	----

WALERY BYKOW

Środowisko kształcenia we współczesnych systemach pedagogicznych	59
--	----

WALENTYNA RADKIEWICZ

Warunki pedagogiczne kształtowania kultury technologicznej pedagogów szkół zawodowo-artystycznej.....	81
---	----

WIKTOR PANCZENKO

Samookreślenie zawodowe w historii rozwoju myśli psychologicznej na Ukrainie	91
--	----

URSZULA NOWACKA

Poglądy na praktykę pedagogiczną i jej wielorakie funkcje.....	105
--	-----

NADIA DUPAK

Podobieństwa i różnice w ustawodawstwie oświatowym USA i wybranych państw zachodnioeuropejskich.....	117
--	-----

EWA NIEROBA

Antycypowane przemiany w kształceniu nauczycieli oświaty zawodowej.....	127
---	-----

Część II

IMPLIKACJE RYNKU PRACY DLA EDUKACJI ZAWODOWEJ I PORADNICTWA ZAWODOWEGO

STEFAN M. KWIATKOWSKI

Rynek pracy – implikacje dla reformowanego systemu kształcenia zawodowego	135
---	-----

JOLANTA WILSZ

Nowe zadania i funkcje poradnictwa zawodowego ze względu na mechanizmy współczesnego rynku pracy – propozycja nowego podejścia	147
--	-----

WIACZESŁAW BORYSOW

Przygotowanie menedżerów: aspekty moralno-etyczne.....	159
--	-----

LIDIA WŁODARSKA-ZOŁA

Pozytywne osiągnięcia polskiego systemu przygotowania zawodowego menedżerów	179
---	-----

ALICJA CZERKAWSKA	
Wybrane aspekty wartości pracy – implikacje dla poradnictwa zawodowego.....	187
WANDA BANACZKOWSKA	
Elementy orientacji zawodowej w nauczaniu wczesnoszkolnym	201

Część III

HUMANISTYCZNE I METODOLOGICZNE ASPEKTY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

IWAN ZIAZIUN	
Filozofia światopoglądu pedagogicznego	209
GRYGORIJ WASIANOWICZ	
Elita naukowo-pedagogiczna na Ukrainie: realia i perspektywy.....	223
OLENA KULCZYCKA	
Rola czynników socjalnych w kształtowaniu uzdolnień zawodowych	233
OLENA OTYCZ	
Sztuka jako czynnik humanizacji przygotowania zawodowego przyszłego inżyniera-pedagoga	243
EDUARD POMYTKIN	
Rozwój duchowego potencjału przyszłego wykładowcy szkoły zawodowej jako problem psychologiczno-pedagogiczny	253
ŁARYSA ZIAZIUN	
Duchowe teorie wychowania osobowości: autorskie reminiscencje	265
JURIJ POLISZCZUK	
Działalność Wołyńskiego Związku Młodzieży Wiejskiej w okresie międzywojennym jako przykład edukacji wielokulturowej.....	277
JOANNA GAJDA	
Mistrzostwo pedagogiczne Janusza Korczaka i Antoniego Makarenki w kształtowaniu osobowości	287

Część IV

PRZYGOTOWANIE INFORMATYCZNE W KONTEKŚCIE WYZWAŃ CYWILIZACYJNYCH

WALDEMAR FURMANEK	
Dydaktyka informatyki jako subdyscyplina pedagogiki współczesnej	295
GRZEGORZ KIEDROWICZ	
Współczesne trendy informatycznego kształcenia pedagogów.....	315
WOJCIECH WALAT	
Podręcznik multimedialny na tle wyzwań stawianych przez społeczeństwo informacyjne.....	327
ANTONI ZAJĄC	
Podstawy formułowania globalnych celów edukacyjnych w cywilizacji informacyjnej	339

ЗМІСТ

До читачів	9
------------------	---

Частина I

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ПОЛЬЩІ ТА В УКРАЇНІ

НЕЛЛЯ НИЧКАЛО

Проблеми підготовки виробничого персоналу у ХХІ столітті: концептуальний аспект.....	19
--	----

ЕВА ШАДЗІНСЬКА

Набуття педагогічних компетенцій у заочному професійному навчанні.....	37
--	----

СВІТЛАНА СИСОЄВА

Навчально-творчі задачі у дистанційному навчанні	45
--	----

ВАЛЕРІЙ БИКОВ

Навчальне середовище сучасних педагогічних систем	59
---	----

ВАЛЕНТИНА РАДКЕВИЧ

Педагогічні умови формування технологічної культури у педагогів професійно-художньої школи	81
--	----

ВІКТОР ПАНЧЕНКО

Професійне самовизначення в історії розвитку психологічної думки в Україні ...	91
--	----

УРШУЛА НОВАЦЬКА

Погляди на педагогічну практику та її різнобічні функції	105
--	-----

НАДІЯ ДУПАК

Спільне та особливе у законодавчому забезпеченні освіти в США і деяких західноєвропейських країнах	117
--	-----

ЕВА НЕРОБА

Антициповані зміни в підготовці вчителів професійної освіти	127
---	-----

Частина II

ВПЛИВ РИНКУ ПРАЦІ НА ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ

СТЕФАН М. КВЯТКОВСЬКИЙ

Ринок праці – його вплив на реформування системи професійної освіти	135
---	-----

ЮЛАНТА ВІЛЬШ

Нові завдання і функції професійного консультування з огляду на механізми сучасного ринку праці: пропозиція нового підходу.....	147
---	-----

ВЯЧЕСЛАВ БОРИСОВ

Підготовка менеджерів: морально-етичні аспекти.....	159
---	-----

ЛІДІЯ ВЛОДАРСЬКА-ЗОЛА

Позитивні досягнення польської системи професійної підготовки менеджерів ..	179
---	-----

АЛІЦІЯ ЧЕРКАВСЬКА	
Деякі аспекти цінності праці: висновки для освітньо-професійного консультування.....	187

ВАНДА БАНАЧКОВСЬКА	
Елементи професійної орієнтації у навчальному процесі початкової школи.....	201

Частина III

ГУМАНІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

ІВАН ЗЯЗЮН	
Філософія педагогічного світогляду.....	209

ГРИГОРІЙ ВАСЯНОВИЧ	
Науково-педагогічна еліта України: реальність і перспективи.....	223

ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКА	
Роль соціуму у формуванні професійної обдарованості.....	233

ОЛЕНА ОТИЧ	
Мистецтво як чинник гуманізації професійної підготовки майбутнього інженера-педагога	243

ЕДУАРД ПОМИТКІН	
Розвиток духовного потенціалу майбутнього викладача професійної школи як психолого-педагогічна проблема	253

ЛАРИСА ЗЯЗЮН	
Духовні теорії виховання особистості: авторські ремінісценції.....	265

ЮРІЙ ПОЛІЩУК	
Діяльність Волинського Союзу Сільської Молоді у міжвоєнний період як приклад багатокультурної освіти.....	277

ЙОАННА ГАЙДА	
Педагогічна майстерність Януша Корчака та Антона Макаренка у формуванні особистості.....	287

Частина IV

ІНФОРМАТИЧНА ПІДГОТОВКА В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

ВАЛЬДЕМАР ФУРМАНЕК	
Дидактика інформатики як субдисципліна сучасної педагогіки	295

ГЖЕГОЖ КЕДРОВІЧ	
Інформатика у підготовці педагогів: сучасні тенденції.....	315

ВОЙЦЕХ ВАЛЯТ	
Мультимедійний підручник і виклики інформаційного суспільства	327

АНТОНІЙ ЗАЙОНЦ	
Засади формулювання глобальних освітніх цілей в інформаційній цивілізації.....	339

DO CZYTELNIKÓW POLSKO-UKRAIŃSKIEGO I UKRAIŃSKO-POLSKIEGO ROCZNIKA „KSZTAŁCENIE ZAWODOWE: PEDAGOGIKA I PSYCHOLOGIA”

Sześć lat temu na przełomie dwóch tysiącleci naukowcy-pedagodzy, reprezentujący wspólny kierunek badań naukowych, założyli czasopismo „Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia”. Jego powołanie było ważnym wydarzeniem we współpracy Ukrainy z Polską w dziedzinie oświaty i nauki.

Przedstawienie rezultatów naukowych poszukiwań badaczy naszych sąsiadów i wymiana doświadczeń i informacji na stronach rocznika na przestrzeni tych lat sprzyjały podwyższeniu poziomu oświaty i wychowania obywateli, wzajemnemu porozumieniu, twórczym osiągnięciom narodu ukraińskiego i polskiego, konsekwentnemu dążeniu do zjednoczonej Europy, odejściu od przestarzałych stereotypów oraz pogłębieniu naukowej współpracy, szczególnie w dziedzinie kształcenia zawodowego. Świadczy o tym owocna współpraca Instytutu Pedagogiki i Psychologii Kształcenia Zawodowego, Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy i wiodących ośrodków naukowych Polski, które badają problemy teorii i metodyki kształcenia zawodowego i pracują nad efektywnym wprowadzaniem rezultatów tych badań do praktyki.

Efektem pomyślnej współpracy stało się powołanie towarzystwa ukraińsko-polskiego, polsko-ukraińskiego skupiającego fachowców z dziedziny kształcenia zawodowego i przeprowadzenie międzynarodowych konferencji naukowych i seminariów (w Kijowie, Niżynie, Lwowie, Umaniu i Żytomierzu, w Warszawie, Rzeszowie, Radomiu, Kielcach, Opolu, Rykach, Częstochowie, Przemyśle). Ponadto opracowano programy wspólnych badań dotyczących zagadnień naukowo-metodologicznego przygotowania zawodowego przyszłych specjalistów, wprowadzenia nowych technologii informacyjnych do systemu ustawicznej oświaty zawodowej, utworzenia oświatowych portali w Internecie i udziału w projektach międzynarodowych wskazujących aktualne kierunki rozwoju współczesnej oświaty.

W celu pogłębienia partnerstwa strategicznego, umocnienia związków między Ukrainą i Polską w dziedzinie ekonomicznej i humanistycznej Prezydent Ukrainy Leonid Kuczma 27 stycznia 2004 roku podpisał Zarządzenie o Roku Polskim na Ukrainie.

Niech ten Rok stanie się jeszcze jednym krokiem w poznaniu ogromnego potencjału naszych krajów – ekonomicznego, naukowego, społeczno-kulturalnego, niech nada nowej jakości współpracy w dziedzinie kultury i nauki.

Jestem przekonany, że owocna współpraca ukraińskich i polskich naukowców w dalszym ciągu będzie sprzyjała rozwiązywaniu strategicznych problemów politycznych i społeczno-ekonomicznych naszych państw.

Doktor habilitowany filozofii
Profesor, członek ANP i NAN Ukrainy,
Prezydent Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy,
Minister Oświaty i Nauki Ukrainy

Wasył Kremień

ДО ЧИТАЧІВ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО, УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ЩОРІЧНИКА „ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ”

Шість років тому, на рубежі двох тисячоліть науковцями-педагогами спільного напрямку наукових досліджень було засновано часопис „Професійна освіта: педагогіка і психологія”. Його заснування стало важливою подією у співробітництві України й Республіки Польща в галузі освіти і науки.

Обговорення результатів наукового пошуку дослідниками наших дружніх країн, обмін досвідом та інформацією на сторінках щорічника впродовж цих років сприяли підвищенню рівня освіти і виховання громадян, розвитку взаєморозуміння, творчим здобуткам українського та польського народів, послідовному й цілеспрямованому поступу до єдиної Європи, відмові від застарілих стереотипів, поглибленню наукового співробітництва, зокрема в галузі професійної освіти. Про це свідчить плідна співпраця Академії педагогічних наук України, Інституту педагогіки і психології професійної освіти і провідних наукових установ Республіки Польща, які досліджують проблеми теорії і методики професійної освіти, працюють для плідного впровадження у практику результатів цих досліджень.

Результатом успішної співпраці стало створення українсько-польського, польсько-українського товариства з проблем професійної педагогіки, проведення міжнародних наукових конференцій і науково-практичних семінарів (у Києві, Ніжині, Львові, Умані та Житомирі; Варшаві, Жешуві, Радомі, Кельце, Ополє, Риках, Ченстохові, Перемишлі), розробка програм спільних досліджень з проблем науково-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців, впровадження нових інформаційних технологій у системі неперервної професійної освіти, створення культурологічних освітніх порталів у мережі Інтернет, участь у міжнародних проектах з актуальних напрямів розвитку сучасної освітньої галузі.

З метою поглиблення стратегічного партнерства, зміцнення зв'язків між Україною і Республікою Польща в економічній і гуманітарній сферах Президент України Леонід Кучма 27 січня 2004 року підписав Указ про проведення Року Республіки Польща в Україні.

Нехай цей Рік стане ще одним кроком у пізнанні величезного потенціалу наших країн – економічного, наукового, соціально-культурного, надасть нової якості співпраці в галузі культури і науки.

Переконаний, що плідна співпраця українських та польських науковців і надалі сприятиме розв'язанню стратегічних політичних та соціально-економічних завдань наших держав.

Доктор філософських наук,
професор, академік АПН і НАН України,
Президент Академії педагогічних наук України,
Міністр освіти і науки України

Василь Кремень

DO CZYTELNIKÓW POLSKO-UKRAIŃSKIEGO I UKRAIŃSKO-POLSKIEGO ROCZNIKA „KSZTAŁCENIE ZAWODOWE: PEDAGOGIKA I PSYCHOLOGIA”

Jakość życia oraz losy poszczególnych ludzi i całych społeczeństw w znacznym stopniu zależą od poziomu oświaty i kondycji nauki. Dlatego też współczesne państwa z dużą troską i nadzieją odnoszą się do zagadnień edukacji, podejmują reformy oświatowe, starają się o wspieranie badań naukowych. Szczególnie widoczne jest to w państwach kształtujących demokratyczny ład społeczny – a dobrymi tego przykładami są Polska i Ukraina.

Ważnym czynnikiem pomyślnych przemian społecznych, gospodarczych i ekonomicznych jest międzynarodowa współpraca i możliwość korzystania z doświadczeń innych państw i społeczeństw. Rozumieją to władze państwowe i społeczeństwa Polski i Ukrainy. Pomyślnie rozwija się wspólna działalność na polu polityki, gospodarki, nauki i kultury. Współpraca przynosi wiele pożytku i zbliża dwa duże społeczeństwa europejskie, sprzyja integracji i stwarza podstawy szczęśliwej przyszłości ludzi żyjących w obu państwach i w całej Europie.

Obszarem intensywnej współpracy polsko-ukraińskiej jest niewątpliwie oświata i nauka. Od lat prowadzone są wspólne badania naukowe, odbywają się liczne konferencje, trwa proces wzajemnego wspomagania rozwoju kadr naukowych, podejmowane są studia porównawcze obejmujące polski i ukraiński system oświaty. Wśród dyscyplin, których przedstawiciele współdziałają ze szczególnym zaangażowaniem, są pedagogika i psychologia.

Jednym z istotnych przejawów efektywności wspólnych poczynań są liczne publikacje polsko-ukraińskie. Niektóre inicjatywy wydawnicze mają charakter trwały – tak właśnie jest w przypadku polsko-ukraińskiego i ukraińsko-polskiego rocznika „Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia”. Powołany przed sześciu laty, ukazuje się systematycznie i prezentuje osiągnięcia i problemy w zakresie edukacji w obu państwach. Wydawcami kolejnych tomów były Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie i Instytut Pedagogiki i Psychologii Kształcenia Zawodowego Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy.

Na podkreślenie zasługują zarówno liczne formy naukowych kontaktów między pracownikami uczelni w Polsce i na Ukrainie, jak i znaczący udział w promowaniu współpracy – udzielany ze strony bardzo prestiżowych reprezentacji społeczności naukowych, a mianowicie Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy i Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Rok 2004 przynosi w Polsce ważne wydarzenia. W maju tego roku nasze państwo zostało członkiem Unii Ekonomicznej. To budzi nowe nadzieje, ale rodzi także nowe zadania – także oświatowe. Sprawom edukacji w naszym kraju poświęcony jest między innymi V Zjazd Pedagogiczny. Również w roku 2004 odbywa się na Ukrainie prezentacja dokonań Polski – w ramach Roku Polski na Ukrainie. Wspólny namysł i wymiana doświadczeń, jeszcze bliższa współpraca – są szansą na powodzenie przemian dokonujących się współcześnie w Polsce i na Ukrainie.

Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych
Polskiej Akademii Nauk
Członek Zagraniczny
Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy

prof. dr hab. Tadeusz Lewowicki

ДО ЧИТАЧІВ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО І УКРАЇНСЬКО- ПОЛЬСЬКОГО ЩОРІЧНИКА “ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ”

Якість життя, життєві долі і окремих людей, і цілих суспільств значною мірою залежать від рівня освіти і стану науки. Тому сучасні держави з великою турботою й надією ставляться до завдань освіти, розпочинають освітні реформи, намагаються підтримувати наукові дослідження. Найнаочніший вияв це знаходить у державах, де формується демократичний суспільний лад, – і добрими прикладами тут є Польща і Україна.

Важливим чинником сприятливих змін у соціальній, господарчій, економічній сферах є міжнародна співпраця і можливість скористатися досвідом інших держав і суспільств. Державна влада і суспільство і в Польщі, і в Україні розуміють це. Успішно розвивається спільна діяльність у галузі політики, економіки, науки й культури. Співпраця приносить багато користі та зближує дві великі європейські країни, сприяє інтеграції та створює передумови щасливого майбутнього людей, що живуть в обох країнах і в усій Європі.

Цариною інтенсивної польсько-української співпраці безумовно є освіта і наука. Проводяться спільні наукові дослідження, відбуваються численні конференції, триває процес взаємодопомоги у формуванні науково-виховних кадрів, організується порівняльне вивчення польських і українських освітніх систем. До дисциплін, представники яких співпрацюють найактивніше, належать педагогіка і психологія.

Одним із важливих проявів ефективності спільних починань є численні польсько-українські публікації. Деякі видавничі ініціативи мають тривалий характер – саме це спостерігаємо у випадку польсько-українського і українсько-польського щорічника „Професійна освіта: педагогіка і психологія”. Заснований шість років тому, він виходить систематично, презентуючи досягнення і проблеми в галузі освіти обох держав. Видавцями окремих томів були по черзі Вища педагогічна школа у Ченстохові та Інститут педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України.

Слід відзначити також різноманітні форми наукових контактів між працівниками навчальних закладів Польщі та України, так само як і спри-

яння описуваній співпраці з боку вельми престижних наукових організацій, а саме Академії педагогічних наук України і Комітету педагогічних наук Польської академії наук.

2004 рік приніс Польщі важливі події. У травні цього року наша держава стала членом Європейського Союзу. Це пробуджує нові надії, та водночас ставить нові завдання – серед них і освітні. Освітнім справам у нашій країні присвячений, зокрема, П'ятий педагогічний з'їзд. Разом із тим 2004 року в Україні відбувається презентація досягнень Польщі – у рамках Року Польщі в Україні. Спільні роздуми й обмін досвідом, ще тісніша співпраця – дають шанс на успішнішу реалізацію змін, які здійснюються зараз у Польщі та в Україні.

Голова Комітету педагогічних наук
Польської академії наук,
іноземний член
Академії педагогічних наук України

професор Тадеуш Левовицький